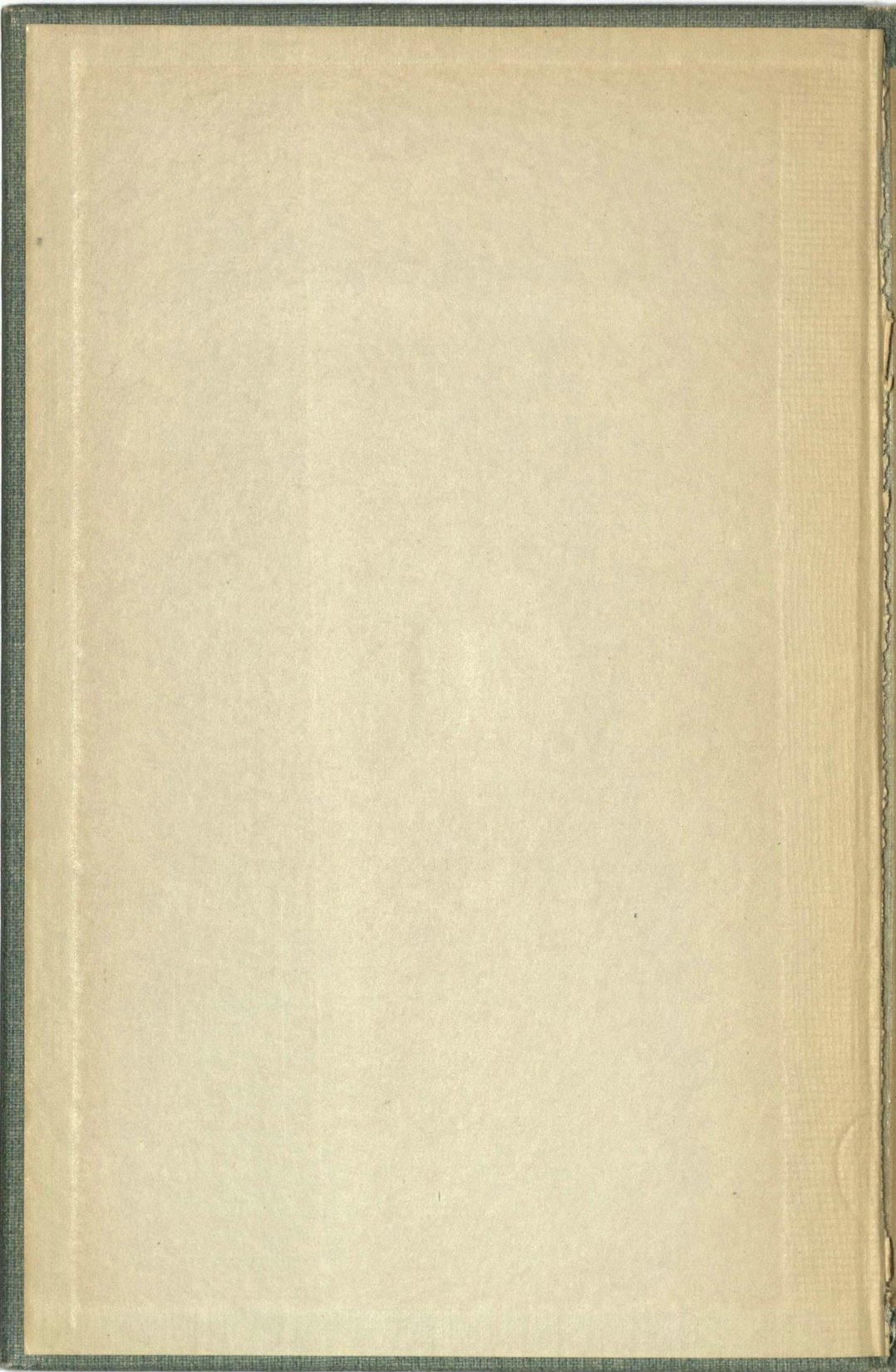

STOCKHOLMS
KOMMUNALKALENDER

1915

Petogaran

KOMMUNALA HANDBÖCKER.

I. KOMMUNALKALENDER.

STOCKHOLMS
KOMMUNALKALENDER

FÖR ÅR

1915.

ÅRG. IX.

UTARBETAD AV

STOCKHOLMS STADS STATISTISKA KONTOR.

STOCKHOLM 1915

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

[150120]

FÖRORD.

Stockholms kommunalkalender föreligger här i sin 9:de årgång. I densamma hava, förutom åtskilliga av utvecklingen betingade kompletteringar, en del fullständiganden och omarbetningar av äldre uppgifter blivit gjorda, delvis med ledning av förslag och påpekanden, som av intresserade insänts till statistiska kontoret. För den med statens och stadens medel hösten 1914 och vintern 1915 genom frivilliga krafter bedrivna understödsverksamheten bland de arbetslösa har en rätt utförlig redogörelse lämnats. I övrigt företer denna årgång av kalendern inga större förändringar. För att reducera kalenderns alltjämt växande omfång ha i nu föreliggande liksom i de närmast föregående årgångarna vidtagits rätt genomgripande förändringar i uppställning av den s. k. personalavdelningen. Utom genom användande av en mindre stilsort har utrymme vunnits därigenom, att det förut brukliga uppräknandet av olika förtroendeuppdrag utbytts mot sidhänvisningar till kalenderavdelningen. Av telefoner angivas i personalavdelningen numera i regel endast telefon i bostaden. Tjänstetelefoner återfinnas i kalenderavdelningen. Uppgifter angående året för första anställning i stadens tjänst ha åtminstone t. v. slopats, enär det visat sig, att de uppgifter, som kunnat erhållas därom, varit lämnade efter så växlande grunder, att deras intagande i kalendern lätt kunnat förleda till misstag vid behandlingen av frågor rörande pension, ålderstillägg etc.

Till ledning vid kommunalkalenderns användning meddelas här nedan några ord angående dess plan.

Kalendern är uppdelad i trenne huvudavdelningar, *kalenderavdelningen*, *statistiska avdelningen* och *personalavdelningen*.

I kalenderavdelningen upptagas institutioner och befattningshavare i den ordning och i det sammanhang, som de olika in-

stitutionernas samhörighet kräver. För varje institution finnas i regel några upplysande ord angående densammas tillkomst och ändamål samt befattningshavarnas åligganden och befogenhet, varjämte dithörande lagar, instruktioner, reglementen eller taxor angivas ävensom avlöningar och stat (för år 1915). För befattningshavare, tillhörande någon av de vid 1911 års lönereglering fastställda lönegrupper, har avlöning angivits endast med en siffra, utvisande till vilken lönegrupp vederbörande hör; för begynnelse- och slutlöner ävensom övriga förmåner inom de olika grupperna lämnas en redogörelse å sidan 296. I denna avdelning angivas beträffande personal endast tillnamn och initialer, varvid dock märkes, att vid förtroendeuppdrag innehavarens yrke, befattning eller ev. titel utsättes; om innehavaren är stadsfullmäktig, har även detta angivits. För kvinnor har i regel huvudförnamnet utskrivits. Med en * framför ett namn har, i fråga om förtroendeuppdrag avseende tid över ett år, angivits, att vederbörande under eller med utgången av innevarande år eller eventuellt arbetsår är i tur att avgå från det innehavda uppdraget. Några hänvisningar angående en befattningshavares upptagande å annat ställe i kalendern på grund av annan tjänst förekomma ej, för såvitt icke förenandet av tjänsterna i fråga är obligatoriskt eller hävdvunnet. För vinnande av upplysning angående en persons samtliga i kalendern upptagna tjänster eller uppdrag hänvisas till personalavdelningen.

I kalenderns statistiska avdelning lämnas diverse uppgifter angående stadens indelning (med kartor), folkmängd, taxering, utskylder, de kommunala befattningshavarnas uppdelning i olika lönegrupper efter 1911 års lönereglering m. m., varjämte en större översiktskarta över Stockholm i färger är bifogad. Å en mindre karta med därtill hörande tabell och text meddelas uppgifter rörande stadens lantegendomar. De i egentlig mening statistiska uppgifterna i denna avdelning hava avsiktligt gjorts knapphändiga, emedan staden i den av kontoret årligen utgivna statistiska årsboken äger en i detta hänseende rätt uttömmande publikation.

I personalavdelningen upptagas — med några få i kalenderavdelningen särskilt angivna undantag — samtliga i kalenderavdelningen förekommande personer i bokstavsordning, varvid, så vitt det varit möjligt, uppgifter lämnas för var och en angående fullständigt namn, födelseår, titlar, tjänster och befattningar med utnänningsår, *svenska* ordnar och utmärkelser, adress och telefon i bostaden.

Upplysningar från vederbörande chefer, tjänstemän eller befattningshavare äro naturligen i stor utsträckning anlitade, varjämte tillgänglig kalender- och matrikellitteratur utnyttjats. Till kontroll å uppgifterna ha dessa i korrektur översänts till samtliga institutioner. Personalavdelningens uppgifter om där upptagen person hava tillställts varje sådan antingen direkt eller genom förmedling av vederbörande institutions kansli. I allmänhet ha utsända korrektur snabbt och beredvilligt återsänts i granskat skick. I de fall, där korrekturen icke återkommit eller återkommit utan vare sig ändring eller åtecknat godkännande, hava uppgifterna för kontroll jämförts med kalendrar, telefonkataloger etc., men måste kontoret i dessa fall naturligen reservera sig för event. oriktigheter.

Uppgifter äro, så vitt möjligt, medtagna för tiden intill nedanskrivna datum (de senaste å sid. 475).

I likhet med föregående år är i kalendern infogat ett avskiljbart blad, avsett för beriktiganden eller förslag till förbättringar.

Närmaste ledningen av redaktionsarbetet har varit anförtrodd åt aktuarien i kontoret Henning Karlson.

Stockholms stads statistiska kontor den 20 april 1914.

J. GUINCHARD.

Innehållsförteckning.

Förord	Sid. III
Innehållsförteckning	VI
Förkortningar	XIV

I. Kalenderavdelningen	1
1. Överståthållarämbetet	3
Överståthållarämbetet	4
Överståthållarämbetets kansli	5
Överståthållarämbetet för polisärenden	5
Överståthållarämbetet för uppbörsärenden samt Stockholms stads upp- börsverk	11
Stockholms stads rannsakningsfängelse	14
Stadsfiskalerna	15
Stadsfogdarna	15
Passbyrån	17
Kommissionären hos överståthållarämbetet	17
Stockholms stads polititjänst	18
Av överståthållarämbetet utsedda besiktningmän och inspektörer	18
2. Stockholms magistrat och rådhusrätt	21
Magistraten och rådhusrätten	22
Förmyndarkammaren	26
3. Stockholms kommunalstyrelse	29
Stadsfullmäktige	30
Stadsfullmäktiges beredningsutskott	34
Stadsfullmäktiges valkommitté	35
Stadsfullmäktiges kommitté för utskänkningsärenden	36
Stadsfullmäktiges och beredningsutskottets expedition	36
Sammanslutningar bland stadsfullmäktige	37
Stockholms stads drätselnämnd	39
Drätselnämndens delegerade	40
Drätselnämndens kansli och expedition	41
Drätselnämndens (stadens) ombudsmans expedition	41
Drätselnämndens kammarkontor	42
Stockholms stads revisionskontor	43
Stadsingenjörskontoret	43
Stadsplanekommissionen	45
Förvaltningen av stadens fastigheter (hyreskontoret)	45
Bad- och siminrättningen i Norrström	47

Stadens personhiss i Stadsgården	47
Tillsyn av stadens under drätselnämndens förvaltning stående jordegendomar	47
Stockholms stads byggnadskontor	47
Stockholms stads renhållningsverk	52
Stockholms stads brandväsen	56
Stockholms stads arkiv och bibliotek	58
Stockholms stads auktionsverk	59
Bokauktionskammaren	60
Inkvarteringar	61
Friluftsmusik	61
Stockholms stads hundstall	61
Stockholms stads hälsovårdsnämnd	62
Hälsovårdsnämndens byrå och expedition	63
Hälsovårdsnämndens upphandlingskommitté	63
Stads- och distriktsläkare m. fl.	64
Stockholms stads sjukhus	66
Stockholms stads vårdanstalter för sinnessjuka	77
Stockholms stads upptagningsanstalter för hastigt insjuknade	80
Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem	80
Polikliniker	81
Stockholms stads upplysnings- och understödsbyråer för tuberkulossjuka	83
Stockholms stads vaccinationsväsen	84
Stockholms stads besiktningsbyrå för prostituerade kvinnor	85
Allmän hälsovård	85
Stockholms stads hälsopolis	85
Anstalter för födoämneskontroll	86
Hälsovårdsnämndens laboratorium	87
Stockholms stads desinfektionsanstalt	88
Desinfektion i bostäder	88
Stockholms stads isoleringsanstalt	88
Stockholms stads karantänsanstalt	89
Stockholms stads karantänsstallar	89
Stockholms stads bostadsinspektion	89
Stockholms stads fosterbarnsinspektion	90
Stockholms stads sjuk- och djurtransportväsen	90
Utrotandet av råttor	91
Stockholms stads fattigvårdsnämnd	92
Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande av fattigvård	93
Fattigvårdsnämndens upphandlingskommission	94
Fattigvårdsnämndens expedition	94
Fattigvårdsnämndens utackorderingsbyrå	95
Församlingarnas fattigvårdsstyrelser	96
Stockholms stads ålderdomshem	100
Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning	102
Stockholms stads arbetsinrättning	104
Stockholms stads uppfostringsanstalt vid Skrubba	106
Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor	106
Stockholms stads barnhärberge	107
Stockholms stads asyler för husvilla samt spädbarnshem	107

Arbetarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853	109
Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd	110
Börskommitterade	110
Fondbörskommitterade	111
Stads- och fondmäklare	111
Skeppsklarerare	112
Notarii publici	112
Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart	112
Stockholms skiljenämnd för spannmålshandeln	113
Kompromissrätten	113
Dispaschör	114
Stockholms stads byggnadsnämnd	115
Stockholms stads mantalsnämnd	117
Rotemän	118
Stockholms gas- och elektricitetsverk	121
Gasverken	122
Elektricitetsverken	124
Belysning av gator och allmänna platser	128
Gaslednings- och elektricitetsentreprenörer	128
Kyrkogårdsnämnden i Stockholm	130
Kyrkogårdsnämndens expedition	131
Stockholms stads norra begravningsplats	131
Stockholms stads södra begravningsplats	131
Stockholms folkskoledirektion	132
Folkskoledirektionens nämnder	134
Folkskoledirektionens expedition	134
Folkskoleinspektionen	135
Folkskolans läkarvård	135
Församlingarnas skolor	136
Stockholms stads yrkesskolor	145
Barnavårdsnämnden	146
Stockholms stads arbetsförmedling	149
Stockholms stads statistiska kontor	151
Stockholms stads triangelmättningsnämnd	153
Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse	154
Huvudkontoret	154
Slakthuset med tillhörande anstalter	154
Saluhallar och salutorg	157
Noteringskommissioner	158
Stockholms stads lantegendomsnämnd	159
Stockholms stads hamnstyrelse	161
Hamnstyrelsens expedition	161
Hamnavdelningen vid Stockholms stads byggnadskontor	161
Stockholms stads hamnpolis	162
Hus- och varubyggnader m. m.	162
Stockholms stads hamnuppörd	162
Stockholms stads slusskontor	163

Stockholms stads stadshusnämnd	164
Stockholms stads lönenämnd	166
Styrelsen över Stockholms stads rättshjälpskontor	167
Revisorer	168
Viktigare kommunala kommittéer och delegationer	171
Byggnadsordningskommittén	171
Utskänningskommittén	171
Kommittén för »industrimonumentet»	171
Stadsplanekommisionen	171
Stadsfullmäktiges valkommitté	171
Bangårdsdelegerade	171
Mjölkhandelskommittén	172
Arbetarkommittén	172
Pantlånkommittén	173
Alkoholistvårdanstaltskommittén	173
Kommunala omorganisationskommisionen	174
Stadens livsmedelskommision	174
Stockholms arbetslöshetskommitté	174
Poliskommittén	177
4. I det föregående ej upptagna institutioner, i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter m. m. eller som av staden understödjas	
Institutioner, i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter m. m.	180
Riksdagens första kammare	180
Taxeringsnämnderna	180
Prövningsnämnden	185
Pensionsnämnderna	185
Järnvägsrådet	193
Inskrivningsnämnder för Stockholms stadsrullföringsområde	193
Inskrivningsnämnden för Stockholms sjörrullföringsområde	194
Inskrivningsrevisionen	194
Kommisionen vid rekvisitioner för krigsmaktens behov	195
Hästuttagningsnämnden	195
Mönstringskommisionerna	195
Handelskunniga ledamöter i rådhusrätten	196
Sakkunniga » » » vid klander av dispasche	196
Gode män för förmynderskap	196
Direktionen över sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus	196
Serafimerlasarettets direktion	197
Kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk	197
Stockholms högskolas styrelse	198
Tekniska skolans i Stockholm styrelse	198
Stockholms borgarskolas styrelse	198
Direktionen över navigationsskolan	198
Styrelsen för första dövstumskoldistriktet	199
Nämnden för dövstumundervisningen i första distriktet	199
Delegerade för förvaltning av byggnadskassan vid nya elementarskolan	200
Terminsavgiftsnämnderna vid allmänna läroverken	200
Vittnen vid den muntliga prövningen i realskoleexamen	201
Städernas allmänna brandstodsbolags kommitté för Stockholm	201

Styrelsen för Stockholms södra spårvägsaktiebolag	201
Styrelsen för Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag	202
Styrelsen för Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag	202
Styrelsen för aktiebolaget Stockholms tomträttskassa	202
Styrelsen för aktiebolaget Stockholmssystemet	203
Direktionen för änke- och pupillkassan vid stadens ämbetsverk	203
Styrelsen för stiftelsen Wilhelm Govenii minne	203
Styrelsen för stiftelsen Fredric Eens minne	203
Styrelsen för Oscar och Maria Wiklanders understödsfond	203
Kommittén för ett »nationalmonument»	204
Eva Bonniers donationsnämnd	204
Styrelsen för »Liljevalchs konsthall»	205
Styrelsen för svenska cancerföreningens Stockholmsavdelning	205
Institutioner, vilka av staden understödjas	206
<i>Undervisningsanstalter</i>	<i>206</i>
Allmänna läroverken	206
Högre flickskolor	206
Första dövstumundervisningsdistriktet	206
Småbarnsskolesällskapet i Stockholm	206
Stockholms högskola	207
Tekniska skolan	207
Stockholms borgarskola	207
Grevesmühliska samskolan	208
Stockholms norra yrkesskola	208
Byggmästareföreningens muraryrkesskola	208
Yrkesskolan för bokhantverk	208
Frisörföreningens yrkesskola	208
De blindas förenings hantverkskola för blinda kvinnor	209
Fredrika-Bremer-förbundet	209
Södra kristliga föreningen av unga kvinnor	209
»Matlagningskurser för husmödrar»	209
Stockholms folkskollärarinnors husmoderskola å Färsna	210
Sällskapet för folkundervisningens befrämjande	210
Föreningen för husmoderskolor med barnavård	210
Kvinnornas uppåtds livsmedelskommitté	210
Arbetarinstitutet i Stockholm	210
Södermalms arbetarinstitut	211
Arbetarföreningen i Stockholm	211
Pedagogiska lärokursen	211
Sånga—Stenhamra föreläsningsförening	211
Brännkyrka föreläsningsförening	211
Botkyrka föreläsningsförening	211
Folkbildningsförbundet	211
Stockholms arbetarbiblioteksförbund	212
Vasastadens folkhem	212
Stockholms läsesalong	212
Pedagogiska biblioteket i Stockholm	212
Stockholms barn- och ungdomsbibliotek	212
Dövstumföreningen i Stockholm	212
Värme- och läsestugor	213

Folkkonsertförbundet	213
Konsertföreningen	213
Skansen	213
<i>Anstalter för socialt arbete</i>	213
Centralförbundet för socialt arbete	213
Föreningen för arbetarskydd	214
Centralförbundets för nykterhetsundervisning permanenta nykterhetsutställning i Stockholm	214
Nykterhetsföreningar	214
Restauranger, där rusdrycker ej serveras	215
Föreningen Hem för arbeterskor	215
Arbetsstugorna i huvudstaden	215
Fröken Alma Hedins lek- och arbetsskola i stiftelsen Wilhelm Govenii minne	215
Fru A. M. Hallströms arbetsstuga i stiftelsen Wilhelm Govenii minne, Hålsingegatan 14 & 16	215
Arbetsföreningarna inom huvudstaden	215
Skyddsvärnet	216
Stockholms stadsmissions arbetshem	216
Centralstyrelsen för Stockholms skollovskolonier	216
Hjälpklassernas skyddsförening	216
Tidningen De blindas veckoblad	216
Röda korsets kvinnokommitté	216
<i>Sjukvårdsanstalter</i>	216
Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	216
Barnsjukhuset Samariten	217
Polikliniker	217
Vård av fattiga sjuka i hemmen	217
<i>Anstalter för fattigvård och barnavård, skyddshem etc.</i>	217
Föreningen för välgörenhetens ordnande	217
Svenska fattigvårdsförbundets barnavårdsbyrå	218
Prins Carls uppfostringsinrättning för fattiga barn	218
Sällskapet »De gamlas vänner»	218
Diakonissanstaltens skyddshem och barnhem	218
Hemmet »Fristad»	218
Elsa Borgs skyddshem och barnhem	218
Hemmet för ensamställda mödrar	219
Frälsningsarméns räddningshem, Grevturegatan 60	219
Vita bandets upptagningshem, Karlbergsvägen 42	219
Nattasylen för kvinnor	219
Föreningen Barnavårn	219
S:t Stefans barnavårn	219
Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra	219
Föreningen Margaretahemmet	219
Kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn	219
Föreningen S. de C.	219
Frälsningsarméns hem för ogifta mödrar med späda barn vid Skogsbo	220
Tomta barnhem	220
Stiftelsen Småbarnshem förenad med svenska fattigvårdsförbundet	220
Mjöldroppen	220
Föreningen Maria mjölkdroppe	220

Maria spädbarnskrubba	220
Frälsningsarméns barnhärbarge, »Lillstugan», vid Sundbyberg	221
Föreningen Barnavårdsskolan	221
Frimurarbarnhuset	221
<i>Idrottsföreningar m. m.</i>	221
Sveriges centralförening för idrottens befrämjande	221
Upprätthållande av skridskobanor	221
Skytteföreningar	221
Stockholms allmänna gymnastikavdelningar	221
<i>Sjukkassor</i>	222
<i>Änke- och pupillkassan vid stadens ämbetsverk</i>	222
<i>Tillägg</i> , angående ersättningar för underhåll och vård m. m. vid diverse anstalter	222
5. Kyrkliga institutioner	223
Stockholms stads konsistorium med därunder hörande församlingar	225
Stadskonsistorium	225
Storkyrkoförsamlingen	226
S:t Klara församling	226
Kungsholms församling	227
Adolf Fredriks församling	228
Gustav Vasa församling	229
S:t Matteus församling	229
Jakobs församling	230
Johannes församling	231
Engelbrekts församling	232
Hedvig Eleonora församling	232
Oscars församling	233
Katarina församling	234
Maria församling	235
Brännkyrka församling	235
Tyska församlingen	236
Finska församlingen	237
K. hovkonsistorium med därunder hörande församlingar	238
Hovkonsistorium	238
Hovkleresiet	238
Hovförsamlingen	238
Svea livgardes församling	239
Göta livgardes församling	239
Livgardets till häst församling	239
Svea artilleriregementes församling	239
Skeppsholms församling (K. flottan)	239
Svea ingenjörkårs och fälttelegrafkårens församlingar	240
Främmande trosbekännares församlingar	241
Katolska församlingen	241
Mosaiska församlingen	241
Stockholms församlingsbibliotek	243
Storkyrkoförsamlingens bibliotek	243
Klara församlingsbibliotek	243
Kungsholmens församlingsbibliotek	244
Adolf Fredriks församlingsbibliotek	244
Gustav Vasa församlingsbibliotek	245

Matteus församlingsbibliotek	245
Johannes församlingsbibliotek	245
Östermalms församlingars bibliotek	245
Katarina församlings bokförråd	246
Maria församlings bokförråd	246
6. Övriga institutioner	247
Ledamöter av riksdagens första och andra kammare, valda för Stockholms stad	248
Första kammaren	248
Andra kammaren	248
Stockholms stads borgerskap	249
Borgerskapets femtio äldste	249
Borgerskapets bemedlingskommission	249
Borgerskapets gubbbhus	250
Borgerskapets änkhush	250
Stockholms köpmannaförening och Stockholms handelskammare	251
Köpmannaföreningen	251
Köpmannaföreningens centralbyrå och ackords- och konkursavdelningen	251
Handelskammaren	251
Svenska stadsförbundet	254
Kommunala centralbyrån	255
Kungl. Djurgårdskommissionen	256
Diverse sammanslutningar berörande stadens befattningshavare	257
Stockholms stads tjänstemäns förening	257
Stockholms stads vaktmästares förening	258
Änke- och pupillkassan vid stadens ämbetsverk	258
Sjuk- och begravningskassorna vid Stockholms stads verk och inrättningar	258
II. Statistiska avdelningen	261
Stadens indelning i vissa distrikt	262
Stadens yttnehåll och markens fördelning år 1913	279
Folkmängd	279
Kvartersregister	281
Kvarteren, församlings- och rotevis	281
Kvarteren i bokstavsordning	288
Fördelning av Stockholms stads utgifter och inkomster år 1915 på de i sta- ten upptagna utgifts- och inkomstrubriker	293
Huvudstat för Stockholms stads utgifter och inkomster för år 1915	294
Översikt av de kommunala lönegrupperna	296—323
Alfabetisk förteckning över tjänsteinnehavarnas fördelning i lönegrupper	324
Mantalskriven folkmängd, uppskattade fastighetsvärden och inkomstbelopp samt påförda utskyld (i kronor) i Stockholm 1862—1914	332
Stockholms stads lantegendomar	336
Stockholms stads lantegendomar år 1915 (med kartor)	338
Viktigare publikationer rörande Stockholms stad	341
III. Personalavdelningen	351
Realregister	461
Tillägg och rättelser	473
Plan över Stockholm år 1915	inhäftad sist.

Ang.

Förkortningar

se närmare sid. 353.

* framför ett namn anger i fråga om förtroendeuppdrag, avseende tid över ett år, att vederbörande under eller med utgången av innevarande år eller eventuellt arbetsår är i tur avgå från det innehavda uppdraget.

(5) efter en befattningshavares titel anger, att befattningen åtnjuter löneförhöjningar enligt grupp 5 i det år 1911 för vissa stadens befattningshavare antagna lönesystem; se sid. 296.
